

Силабус дисципліни
«КЛАС ВОКАЛЬНОГО АНСАМБЛЮ
(АКАДЕМІЧНИЙ)»

Освітній ступінь «Бакалавр»
Спеціальність 025 «Музичне мистецтво»
Освітньо-професійна програма
«СПІВ»

Рік навчання: III, IV

Семестр: 6; 7; 8

Кількість кредитів: 8

Мова викладання: українська

Керівник курсу ОК 26 «КЛАС ВОКАЛЬНОГО АНСАМБЛЮ
(АКАДЕМІЧНИЙ)»

Кочерга Анатолій Іванович – народний артист України, завідувач кафедри «Мистецтво співу», професор кафедри «Мистецтво співу» КЗВО КОР «Академія мистецтв ім. П. Чубинського».

Викладач дисципліни: М. В. Лисенко - заслужений діяч мистецтв України, доцент кафедри «Мистецтво співу» КЗВО КОР «Академія мистецтв ім. П. Чубинського».

Контактна інформація: radiohrest@ukr.net

Прореєквізити та постереєквізити дисципліни

Прореєквізити дисципліни.

- ОК 10. Сольфеджіо.
- ОК 11. Гармонія.
- ОК 13. Теорія музики.
- ОК 15. Спеціальний клас. Сольний спів.
- ОК 16. Історія вокального мистецтва.
- ОК 17. Загальне фортепіано.
- ОК 19. Охорона та гігієна голосу.
- ОК 24. Майстерність актора.

Постереєквізити дисципліни.

- ОК 34. Концертно-виконавська практика (паралельне вивчення дисциплін).

Призначення дисципліни

Дисципліна «Клас вокального ансамблю (академічний)» входить до циклу основних дисципліни фахової професійної підготовки здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньо-професійною програмою «Спів».

Призначення дисципліни полягає в опануванні студентами теорією, термінологією, методологією та практичними навичками ансамблевого виконавства; психологічними засадами колективної вокальної діяльності; послідовністю, формами та видами роботи в ансамблі; етапами роботи та видами самостійної роботи над ансамблевими творами; вивченні репертуару з камерних ансамблевих творів різних стилів, форм і жанрів та ансамблевих уривків з опер. Під час вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти набувають досвіду співу в ансамблі солістів-вокалістів, де вдосконалюють свій артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння голосом. Студенти вчаться творчо ставитись до виконання практичних завдань, об'єктивно оцінювати рівень власного виконання та самостійно працювати над його покращенням; визначати особливості образного змісту твору, стильової та жанрової приналежності, його драматургію; реалізовувати сумісну (партнерську) концепцію у виконанні; володіти навичками soft skills (навички самоорганізації; презентаційні навички; здатність оволодівати сучасною інформацією; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій).

Відповідно до освітньо-професійної програми, вивчення дисципліни «Клас вокального ансамблю (академічний)» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких **компетентностей**:

Загальні компетентності:

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 6. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 7. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасним знаннями.

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт.

ЗК 17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 1 Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.

СК 2. Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.

СК 3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.

СК. 4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.

СК 5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.

СК 6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.

СК 9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.

СК 11. Здатність оперувати професійною термінологією.

СК 12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.

СК 13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

СК 17. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, диригентської, педагогічної діяльності.

СК 18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

Мета навчальної дисципліни: опанування практичною навичкою співу в ансамблі солістів-вокалістів; збагачення репертуару студентів камерними ансамблевими творами та ансамблевими уривками з опер вітчизняної і світової класики, сучасних композиторів; підготовка висококваліфікованих фахівців вокального мистецтва, які в майбутньому зможуть себе реалізувати у виконавській і педагогічній діяльності та ефективно застосовувати свої знання, вміння і навички на практиці.

навчити студентів співу в ансамблі, зберігаючи власну голосову та особистісну індивідуальність; ансамблевому співу як виду сценічного спілкування та акторської взаємодії; вивчити камерні ансамблеві твори та ансамблеві уривки з опер різних стилів, форм і жанрів; сприяти різнобічному професійному розвитку студента, підвищенню його виконавського рівня; виховувати високу виконавську культуру та прагнення до досконалого виконання.

Зміст і структура дисципліни

Вивчення дисципліни «Клас вокального ансамблю (академічний)» розраховано на три семестри (3 модулі). Починається викладання дисципліни з 6 семестру, коли студенти вже вільно володіють голосом та мають стабільні вокальні навички.

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин		
	Денна форма навчання		
	Всього годин	Аудиторні заняття	Самостійна робота студента
		Практичні	
Модуль 1			
Змістовий модуль 1. Ансамблевий спів як форма виконавської діяльності артиста - вокаліста.			

Тема 1. Дисципліна «Клас вокального ансамблю (академічний)» в циклі дисциплін професійної підготовки артиста-вокаліста.	2	2	-
Тема 2. Планування роботи над репертуаром на 1-й Модуль.	3	2	1
Разом за змістовим модулем 1:	5	4	1
Змістовий модуль 2. Камерні твори концертного репертуару (народні пісні, романси, солоспіви, твори західноєвропейських композиторів).			
Тема 3. Народні пісні в ансамблевому виконанні.	9	6	3
Тема 4. Романси в ансамблевому виконанні.	9	6	3
Тема 5. Солоспіви в ансамблевому виконанні.	9	6	3
Тема 6. Популярна вокальна музика в ансамблевому виконанні.	9	6	3
Тема 7. Підготовка артиста-вокаліста до сценічного ансамблевого виступу.	7	4	3
Разом за змістовим модулем 2:	43	28	15
Разом за модулем 1:	48	32	16
Модуль 2			
Змістовий модуль 3. Камерні твори концертного репертуару (духовна музика, твори західноєвропейських, сучасних композиторів).			
Тема 8. Планування роботи над репертуаром на 2-й Модуль.	2	2	-
Тема 9. Духовна музика (уривки з кантат, ораторій, мес) в ансамблевому виконанні.	14	10	4
Тема 10. Камерними твори західноєвропейських композиторів в ансамблевому виконанні	14	10	4
Тема 11. Камерні твори сучасних композиторів в ансамблевому виконанні.	14	10	4
Тема 12. Класик – кросовери в ансамблевому виконанні.	14	10	4
Разом за змістовим модулем 3:	58	42	16
Змістовий модуль 4. Робота над ансамблевими уривками з опер.			
Тема 13. Робота над ансамблевими уривками з опер.	18	10	8
Тема 14. Підготовка програми до заліку.	20	12	8
Разом за змістовим модулем 4:	38	22	16
Разом за модулем 2:	96	64	32
Модуль 3			
Змістовий модуль 5. Сцени з опер в концертному репертуарі.			

Тема 15. Планування роботи над репертуаром на 3-й Модуль	2	2	-
Тема 16. Робота над текстом обраної сцени.	16	10	6
Тема 17. Робота над вдосконаленням тексту.	16	10	6
Тема 18. Відпрацювання інтонації і звуковедення.	14	10	4
Тема 19. Робота над якістю звучання ансамблю.	16	12	4
Тема 20. Робота над стилістикою виконання і артистизмом.	14	10	4
Тема 21. Підготовка до концертного виконання (екзамену).	18	10	8
Разом за змістовим модулем 5:	96	64	32
Разом за модулем 3:	96	64	32
Усього:	240	160	80

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин		
	Заочна форма навчання		
	Всього годин	Аудиторні заняття	Самостійна робота студента
Практичні			
Модуль 1			
Змістовий модуль 1. Ансамблевий спів як форма виконавської діяльності артиста - вокаліста.			
Тема 1. Дисципліна «Клас вокального ансамблю (академічний)» в циклі дисциплін професійної підготовки артиста-вокаліста.	1	1	-
Тема 2. Планування роботи над репертуаром на 1-й Модуль.	4	1	3
Разом за змістовим модулем 1:	5	2	3
Змістовий модуль 2. Камерні твори концертного репертуару (народні пісні, романси, солоспіви, твори західноєвропейських композиторів).			
Тема 3. Народні пісні в ансамблевому виконанні.	9	2	7
Тема 4. Романси в ансамблевому виконанні.	9	2	7
Тема 5. Солоспіви в ансамблевому виконанні.	9	1	8
Тема 6. Популярна вокальна музика в ансамблевому виконанні.	9	1	8
Тема 7. Підготовка артиста-вокаліста до сценічного ансамблевого виступу.	7	2	5
Разом за змістовим модулем 2:	43	8	35

Разом за модулем 1:	48	10	38
Модуль 2			
Змістовий модуль 3. Камерні твори концертного репертуару (духовна музика, твори західноєвропейських, сучасних композиторів).			
Тема 8. Планування роботи над репертуаром на 2-й Модуль.	2	1	1
Тема 9. Духовна музика (уривки з кантат, ораторій, мес) в ансамблевому виконанні.	14	3	11
Тема 10. Камерними твори західноєвропейських композиторів в ансамблевому виконанні.	14	2	12
Тема 11. Камерні твори сучасних композиторів в ансамблевому виконанні.	14	2	12
Тема 12. Класик – кросовери в ансамблевому виконанні.	14	2	12
Разом за змістовим модулем 3:	58	10	48
Змістовий модуль 4. Робота над ансамблевими уривками з опер.			
Тема 13. Робота над ансамблевими уривками з опер.	18	4	14
Тема 14. Підготовка програми до заліку.	20	4	16
Разом за змістовим модулем 4:	38	8	30
Разом за модулем 2:	96	18	78
Модуль 3			
Змістовий модуль 5. Сцени з опер в концертному репертуарі.			
Тема 15. Планування роботи над репертуаром на 3-й Модуль.	2	1	1
Тема 16. Робота над текстом обраної сцени.	16	2	14
Тема 17. Робота над вдосконаленням тексту.	16	3	13
Тема 18. Відпрацювання інтонації і звуковедення.	14	3	11
Тема 19. Робота над якістю звучання ансамблю.	16	4	12
Тема 20. Робота над стилістикою виконання і артистизмом.	14	3	11
Тема 21. Підготовка до концертного виконання (екзамену).	18	4	14
Разом за змістовим модулем 5:	96	20	76
Разом за модулем 3:	96	20	76
Усього:	240	48	192

Самостійна робота студента є важливою складовою навчального процесу. Вона здійснюється за підтримки та під контролем викладача, який спрямовує її в залежності від завдань та індивідуальних особливостей творчого розвитку кожного студента.

Студент поступово опановує вмінням самостійно працювати над ансамблевими творами і покращенням власних співацьких і артистичних навичок. Тому серед завдань самостійної роботи – вдосконалення співу, робота над програмними творами, повторення теоретичного матеріалу, вокальної і музичної термінології, слухання видатних майстрів академічного співу, відвідування вистав і концертів, робота з літературою.

Під час виконання самостійних завдань закріплюються та збагачуються теоретичні знання, відпрацьовуються та вдосконалюються вокально-технічні навички. Студент поступово готується до здійснення самостійної професійної діяльності. Для кращого опанування навичками співу в ансамблі, необхідно, щоб самостійна робота проводилась студентом систематично.

Політика навчальної дисципліни

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: перевірка знання ансамблевих творів; усне опитування; виконання концертної програми; залік; екзамен.

Форми контролю знань студентів: поточний; підсумковий модульний; семестровий підсумковий (залік/екзамен).

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100 - бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу (5 - «відмінно», 4 - «добре», 3 - «задовільно», 2 - «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ECTS –A, B, C, D, E, FX, F).

Поточний контроль проводиться на кожному занятті та за результатами виконання завдань аудиторної та самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки із зазначеної теми та практичного виконання творчих завдань.

Критерії поточного оцінювання знань студентів

Бали	Критерії оцінювання
5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом теми. Виявляє активність та ініціативність у всіх видах (теоретичної та практичної) роботи на заняттях. Вміє співати в ансамблі солістів. Знає весь репертуар та виконує на високому рівні. Ставиться творчо до виконання завдань. Володіє термінологією.
4	Майже в повному обсязі володіє навчальним матеріалом теми. Виявляє активність у всіх видах (теоретичної та практичної) роботи на заняттях. Вміє співати в ансамблі солістів. Знає весь репертуар. Намагається творчо ставитись до виконання завдань. Володіє термінологією.
3 Мінімальний поріг оцінювання	В цілому володіє навчальним матеріалом теми. Вчиться співати в ансамблі солістів. Не завжди вчасно виконує завдання. Вчить репертуар повільно. Зі складністю застосовує музичну термінологію. Під час занять не виявляє активності та глибокого інтересу до репетиційного процесу.

2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом теми. Знає репертуар поверхово. Робота на репетиціях не відповідає вимогам. Поведінка має безініціативний характер. Термінологію не застосовує.
1	Частково володіє навчальним матеріалом. Не знає відповідей на теоретичні питання. Не орієнтується в репертуарі, може виконати власну вокальну партію тільки у вигляді читання з листа.
0	Не володіє навчальним матеріалом. Не знає репертуару. Не знає жодної відповіді на теоретичні питання.

Модульний (семестровий) контроль знань студентів.

Модульний контроль (залік, екзамен) проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період модуля і здійснюється у формі концертного виступу, або виконання концертної програми.

Критерії оцінювання модульного (семестрового) контролю знань студентів

Виконання концертної програми	Критерії оцінювання
27 – 30	В повному обсязі володіє всім навчальним матеріалом. Знає всі твори програмного репертуару і виконує на високому рівні. Вміє співати в ансамблі. Інтонує чисто. Співає емоційно виразно, доносить образ. Має високу виконавську культуру.
23 – 26	Достатньо повно володіє всім навчальним матеріалом. Знає всі твори програмного репертуару і виконує на рівні. Інтонує чисто. При виконанні не вистачає емоційності і артистизму. Вміє співати в ансамблі.
18 – 22 18 Мінімальний поріг оцінювання	В цілому володіє навчальним матеріалом. Твори навчального репертуару недоопрацьовані. Не вистачає впевненості і виразності у виконанні. Присутні окремі вокально-технічні недоліки. Вміє співати в ансамблі.
12 – 17	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Твори навчального репертуару виконує на задовільному рівні – присутні значні вокально-технічні недоліки. Не вистачає вміння співати в ансамблі.
1 – 11	Частково володіє навчальним матеріалом. Твори навчального репертуару не вивчені. У виконанні є текстові помилки. Співає невиразно. Не вистачає вміння співати в ансамблі.
0	Не володіє навчальним матеріалом.

Підсумковий бал з навчальної дисципліни «Клас академічного ансамблю (академічний)» є сумою балів (накопичувальна система балів), одержаних за всі види робіт студента протягом модулю (семестру). Максимальна

підсумкова оцінка за семестр дорівнює 100 балам і переводиться в національну шкалу оцінювання.

Підсумковий бал з навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності за модуль	Оцінка за національною шкалою	Шкала ECTS
90-100	5 Відмінно	A
82-89	4 Добре	B
74-81		C
64-73	3 Задовільно	D
60-63		E
35-59	2 Незадовільно	FX Для одержання кредиту потрібне доопрацювання.
0-34		F Необхідне повторне вивчення дисципліни

Політика академічної доброчесності. Студенти ознайомлені з принципами академічної доброчесності і зобов'язані їх дотримуватися як під час навчання так і в майбутній професійній діяльності.

Політика відвідування. Відвідування занять є обов'язковою умовою для засвоєння навичок ансамблевого співу на високому рівні. Якщо студент має пропуски (з поважних, або з неповажних причин), він опрацьовує матеріал теми і репертуар самостійно і здає викладачу. Але відсутність на кількох заняттях може негативно відбитися на остаточному результаті при виконанні програми.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Антонюк В. Г. Постановка голосу : навчальний посібник для вищих музичних навчальних закладів / В. Г. Антонюк. – К.: Українська ідея, 2000. – 68 с.

2. Вишневська С. В. Методичні принципи формування навичок вокально-ансамблевого виконавства: методичні рекомендації до дисципліни «Вокальний ансамбль» для студентів вищих музичних навчальних закладів III – IV рівнів акредитації напряму підготовки «Музичне мистецтво». Івано-Франківськ : «ІПП-арт», 2014. – 54 с.

3. Вишневська С. В. Основні дикційно-артикуляційні проблеми у вокальному виконавстві : методичні рекомендації до дисципліни «Сольний спів» для студентів вищих музичних навчальних закладів III – IV рівнів акредитації напряму підготовки «Музичне мистецтво». Коломия : Вік, 2015. - 36 с.

4. Мадисева Т. П. Співак і мова: навчальний посібник / Т. Мадисева. – Харків: Штрих, 2002. – 160 с.

5. Станішевський Ю. Національний академічний театр опери та балету України імені Тараса Шевченка : історія і сучасність / Ю. О. Станішевський. – К. : Музична Україна, 2002. - 734 с.

Допоміжна література

1. Базиликот Б. О. Орфоепія в співі: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Львів : ЛНК ім. І. Франка, 2001. – 126 с.

2. Гребенюк Н. Особистісно-орієнтовний підхід у розвитку індивідуальності співака / Наталія Євгенівна Гребенюк // Науковий вісник національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського. Музичне виконавство. Книга шоста – Вип. 14. – К., НМАУ, 2002. – С. 156-165.

3. Кияновська Л. Українська музична культура : навчальний посібник / Любов Кияновська. – Тернопіль : СМТ Астон, 2000. – 184 с.

4. Колодуб І. С. Теоретичні основи вокального мистецтва / І. С. Колодуб. – Харків : Видавництво «Промінь», 1998. – 119 с.

5. Стасько Г. Голос людини і вокальна робота з ним: навч. видання / Стасько Г., Шуляр О. та ін.. Івано-Франківськ, 2010. – 336 с.

6. Юцевич Ю. Є. Теорія і методика формування та розвитку співацького голосу : навчально-методичний посібник / Юрій Євгенович Юцевич. – К., 1998. – 98 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. https://slovnyk.me/dict/music_terms
2. <http://uk.scorser.com/S/Ноти/Вокальний+Ансамбль/-1/1.html>
3. <http://ukrnotes.in.ua/poshuk.php>
4. <https://gloriamusic.org.ua/noty-skachat>
5. <https://sydirvorobkevych.wixsite.com/choumimsv/бібліотека>
6. <https://music.dzherela.com.ua/skachat-noty/>
7. <https://parafia.org.ua/noty/>
8. https://composer.ucoz.ua/load/noti/operni_ariji_ta_ansambli/51